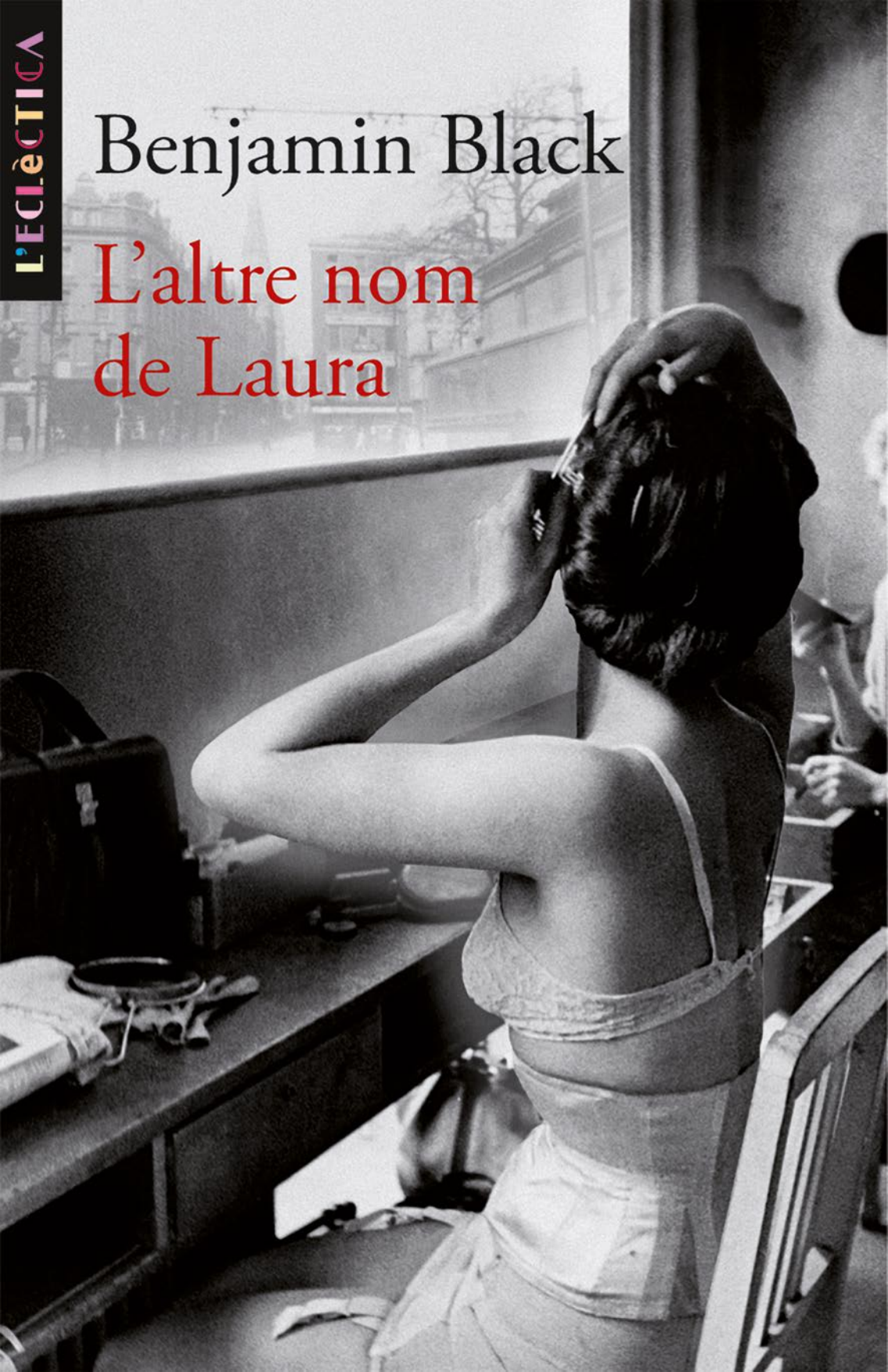

Benjamin Black

L'autre nom
de Laura

PART I

Quirke no en va reconèixer el nom. Li resultava familiar, però no podia relacionar-lo amb una cara. De vegades ocorria: algú apareixia surant sense avís del seu passat, del seu passat de bevedor, algú a qui havia oblidat, i li demanava un préstec o li oferia d'entrar en alguna cosa segura o tan sols volia tenir contacte amb ell, per soledat, o tan sols per a saber que encara era viu i que la beguda no l'havia enviat al canyet. En general se'n desfeia, murmurant sobre la pressió de la feina i coses semblants. Aquest hauria d'haver estat fàcil, ja que era tan sols un nom i un número de telèfon deixat a la recepcionista de l'hospital, i hauria pogut perdre convenientment el paper o senzillament llençar-lo. Alguna cosa va atraure-li l'atenció, però. Va tenir una sensació de pressa, d'inquietud, que no podia explicar i que l'amoïnava.

Billy Hunt.

Què era allò que el nom li havia encès dintre seu? Era un record perdut o, més preocupant, una premonició?

Va posar el paperet en un racó de l'escriptori i intentà d'ignorar-lo. Just al mig de l'estiu, el dia era calorós i enganxós, i als carrers l'aire amb prou feines respirable estava carregat amb una prima capa de fum malva, i Quirke s'alegrava de la frescor i la tranquil·litat del despatx sense finestres al soterrani, al dipòsit de cadàvers. Va penjar l'americana al respall de la cadira i s'afluixà la corbata sense desfer-ne el nus, i va descordar-se dos botons de la camisa i segué davant l'atapeït escriptori de metall. Li agradava l'olor familiar d'aquí, una combinació de fum vell de cigarreta, fulles de te, paper, formaldehid, i alguna altra cosa, mescada, carnosa, que era la seva contribució particular.

Va encendre una cigarreta i la mirada tornà a derivar-li cap al paper que duia el missatge de Billy Hunt. Només el nom i cognom i el número que la recepcionista havia anotat amb llapis, i les paraules «si us plau, truqui». La sensació de súplica urgent era més forta que mai. Si us plau truqui.

Per cap motiu que se li acudís va trobar-se recordant el moment al pub McGonagle, feia mig any, quan entre l'aldarull de la festa de Nadal va veure la seva pròpia cara, enrojolada i inflada i amb els ulls enterbolits, reflectida al fons del got buit de whiskey, i s'adonà amb certesa inexplicable que acabava de beure's l'última copa. Des d'aleshores estava sobri. Estava tan astorat per això com qualsevol persona que el coneixia. Tenia la sensació que no era ell qui havia pres la decisió, sinó que d'alguna manera l'havien presa per ell. Malgrat tota la seva preparació i els anys a la sala de disseccions, abrigava la secreta convicció que el cos té una consciència pròpia, i es coneix a si mateix i les seves necessitats tan bé o millor del que la ment s'imagina. El decret que li fou lliurat aquella nit per les seves entranyes i el fetge inflat i els ventricles del cor era absolut i incontestable. Durant gairebé dos anys havia estat caient de manera continuada en l'abisme de la beguda, caient gairebé tan avall com havia fet en l'època, dues dècades enrere, després la mort de la seva muller, i ara la caiguda s'havia estroncat.

Forçant la vista en direcció al bocí de paper del racó de la taula, va alçar l'auricular del telèfon i marcà. El timbre va sonar lluny a l'altre extrem de la línia.

Posteriorment, per curiositat, havia alçat un altre got de whiskey, aquesta vegada un que no havia buidat, per esbrinar si era possible de debò veure-s'hi al fons, però allà no hi aparegué cap reflex.

El so de la veu de Billy Hunt no donà cap pista; no la reconeixia amb més prestesa que el nom. L'accent era alhora pla i de cantarella, amb vocals obertes i consonants esmoreïdes. De pagès. Hi havia un lleuger aleteig en el to, una lleugera oscil·lació, com si qui parlava estigués a punt de posar-se a riure, o a una altra

cosa. Algunes paraules les enllaçava, pronunciades a corre-cuita. Potser anava alegre?

–Ah, no em recordes oi? –va dir.

–És clar que sí –mentí Quirke.

–Billy Hunt. Deies que sonava com argot rimat. Anàvem junts a la universitat. Jo feia primer quan tu feies l'últim curs. De fet no esperava que em recordessis. Anàvem amb gent diferent. Jo estava boig pels esports..., hoquei, futbol, tot *aiò*..., mentre que tu eres de la *coia* artística, amb el nas ficat en un *iibre* o en el teatre Abbey o en el Gate cada nit de la setmana. Vaig plegar de medicina..., no tenia estómac.

Quirke va deixar transcórrer un batec de silenci, i aleshores preguntà:

–I ara què fas?

Billy Hunt exhalà un sospir pesant i insegur.

–Deixa estar què faig ara –va respondre, amb to més fatigat que impertinent–. És la teva feina la qüestió aquí.

Finalment una cara havia començat a muntar-se en la memòria esforçada de Quirke. Front gros i ample, decididament un nas trencat, un paller de cabells vermellorsos i com filferros, pigues. Fill de botiguer d'algun lloc del sud, Wicklow, Wexford, Waterford, un dels comtats que comencen per W. Agradable però amb tendència a les batusses quan el provocaven, d'aquí el septe esmicolat. Billy Hunt. Sí.

–La meva feina? –va preguntar Quirke–. I com és això?

Es produí una altra pausa.

–És la dona –va respondre Billy Hunt. Quirke sentí una ràpida inspiració que xiulava en aquelles cavitats nasals esclafades–. S'ha posat fi.

Van trobar-se a la cafeteria Bewley, al carrer Grafton. Era l'hora de dinar i el lloc estava ple. La intensa i greixosa olor dels grans de cafè

torrant-se al gran cossi a tocar de la porta va fer que l'estómac de Quirke sofrís una convulsió. Era estrany les coses que ara trobava nauseabundes; havia esperat que deixar la beguda li esmoreiria els sentits i el reconciliaria amb el món i els seus sabors, però va ser el contrari, i en ocasions semblava que Quirke fos un manat de terminacions nervioses que caminava, assaltat per totes bandes per olors, sabors, contactes ofensius. L'interior de la cafeteria li resultava fosc després de la lluïssor del defora. Una noia que sortia li passà pel costat; duia un vestit blanc i portava un barret de palla d'ala ampla; ell n'atrapà l'alenada de la pell perfumada que quedava darrere d'ella. S'imaginà girant cua i seguint-la, agafar-la del colze i sortir amb ella a la calor del dia d'estiu. No li entusiasmava la perspectiva de Billy Hunt i la seva muller morta.

Va localitzar-lo de seguida, assegut en un dels compartiments laterals, antinaturalment erecte sobre el banc de pelfa vermella, amb una tassa de cafè amb llet intacta davant seu sobre la taula de marbre gris. Al principi no va veure Quirke, i Quirke s'atardà un moment, estudiant-lo, la cara pàl·lida i xuclada amb les pigues que hi destacaven, la mirada glaçada i desolada, la grossa mà amb forma de nap que juguinejava amb la cullereta del sucre. Havia canviat notablement poc en les més de dues dècades des que Quirke el conegué. No és que es pogués dir que l'havia conegut, en realitat. En els records no gaire clars que Quirke tenia d'ell, Billy era una mena d'escolar massa desenvolupat, a estones alegre o malcarat, i de vegades totes dues coses alhora, que corria pels terrenys esportius amb calces de camal ample i samarreta de futbol gaèlic de ratlles, amb una pilota de futbol o amb un feix d'estics d'hoquei gaèlic sota el braç, els genolls, ossuts i d'un rosa pàl·lid i les galtes juvenils enceses i tacades de sang de l'encara inusual afaitada del matí. Escandalós, evidentment, bramant acudits estridents als seus companys esportistes i llançant una mirada aspra des de sota les parpelles incolores en direcció a Quirke i al grup artístic. Ara estava espessit pels anys, amb una clapa calba a la coroneta, com

una tonsura, i una papada grassa i vermella que li vessava del coll de l'ampla americana de xeviot.

Feia aquella olor, calenta i crua i salabrosa, que Quirke reconegué de seguida, l'olor d'un endolat recentment. Era assegut allà a la taula, apuntalat per aguantar-se dret, un voluminós sac de dol i abatiment i ràbia reprimida, i va dir a Quirke, impotent:

–No sé per què ho va fer.

Quirke assentí.

–Va deixar res?

Billy forçà la mirada cap a ell, sense entendre-ho.

–Una carta, vull dir. Una nota –aclarí Quirke.

–No, no, no res d'això. –Va fer un somriure tort, gairebé avergonyit. – Tant de bo.

Aquell matí, un grup de Gardai va sortir amb una llanxa i alçà el pobre cos nu de Deirdre Hunt d'entre les roques de l'illa Dalkney, a la platja que mira cap a terra.

–M'hi feren anar per a identificar-la –explicà Billy, amb aquell somriure estrany i dolgut que no era ben bé un somriure als seus llavis, i semblava que els ulls tornaven a contemplar de nou amb abatiment frenètic el que havia vist a la taula de l'hospital, pensà amb agror Quirke, i probablement mai no deixaria de veure, tant de temps com visqués. – La van dur a l'hospital de Sant Vicenç. Se la veia completament diferent. Em sembla que no l'hauria coneguda, a banda dels *cabeis*. N'estava molt *orguiosa*, dels *cabeis*.

Arronsà les espatlles en gest de disculpa, una més alta que l'altra.

Quirke recordava una dona molt grassa que s'havia llançat al Liffey, de la cavitat toràcica de la qual, quan ell l'obrí i en tallava les costelles, havien sorgit, amb la torpor dels ben alimentats de debò, una niada d'éssers translúcids, amb moltes potes, semblants a llagostins.

Una cambrera, amb l'uniforme negre i blanc i la còfia de minyona, va acostar-se per anotar l'encàrrec de Quirke. L'aroma

de dinars fregits i bullits l'assaltava. Va demanar te. Billy Hunt s'havia enfonsat en si mateix i remenava absent entre els terrossos de la sucrera, que repicaven.

–És fumut –va dir Quirke quan la cambrera hagué marxat–. Identificar el cos, vull dir. Això sempre és fumut.

Billy abaixà la mirada, i el llavi inferior començà a tremolar-li, i l'engrapà infantilment entre les dents.

–Tens fills, Billy? –va preguntar Quirke.

Billy, encara amb la mirada baixa, va fer que no.

–No –murmurà–, no hi ha criatures. La Deirdre no hi estava decidida.

–I què fas? Vull dir que de què treballes?

–Viatjant comercial. Productes farmacèutics. La feina em fa ser molt a fora, pel país, a l'estranger també, de tant en tant, a Suïssa, quan ha d'haver-hi reunió a les oficines centrals. Suposo que això va ser part del problema, jo ser tant a fora..., això, i que *eia* no volgués criatures.

«Ja hi som», va pensar Quirke. Però Billy tan sols va afegir:

–Suposo que se sentia sola. No es queixava mai, però. –Alçà la mirada cap a Quirke de sobte i com si el desafiés.– Mai no es va queixar, mai!

Aleshores va continuar parlant d'ella, com era, què feia. L'expressió perseguida de la cara de Billy es tornà més intensa, i els ulls li saltaven cap aquí i cap allà amb una pressa acalorada, entorpida, com si volgués que s'aturessin en alguna cosa que s'entestava a no ser-hi. La cambrera va dur el te de Quirke. Se'l prengué negre, escaldant-se la llengua. Va treure la cigarrera.

–Digues, doncs –va fer–, per què era que em volies veure?

Un cop més, Billy abaixà aquelles parpelles pàl·lides i contemplà la sucrera. Una marea de color clapejat li brollà amunt des del coll de la camisa i lentament li tenyí la cara fins a la línia dels cabells i més enllà; Quirke s'adonà que s'enrojolava. Va assentir sense dir res, fent una profunda inspiració.

–Et volia demanar un favor.

Quirke esperà. La sala s'omplia progressivament amb la gentada de dinar i el soroll havia crescut fins a un popurri rugit. Les cambres lliscaven entre les taules amb safates marrons carregades fins al capdamunt de plats de menjar: salsitxes i puré de patates, peix amb patates fregides, tasses fumejants de te i gots de suc de taronja. Quirke oferí la cigarrera oberta al palmell, i Billy prengué una cigarreta; semblava que amb prou feines s'adonava de què feia. L'encenedor de Quirke féu un clic i sorgí la flama. Billy va arrupir-se endavant, sostenia la cigarreta entre els llavis i dits tremolosos. Aleshores es repenjà al respatller del banc, com si estigués exhaust.

–Llegeixo coses de tu contínuament als diaris –va dir–. Sobre casos en què estàs ficat. –Quirke es remogué a la cadira, incòmode.– *Aiò* de la noia que va morir i la dona que van assassinar..., com es deia?

–Quines? –va preguntar Quirke, sense expressió.

–La dona de Stoney Batter. L'any passat, o l'altre, va ser? Dolly no sé què. –Va arrufar les celles, esforçant-se per recordar.– Què va passar amb aquella història? Els diaris n'anaven plens i tot d'una havia desaparegut, sense ni una paraula més.

–Als diaris no els costa gaire perdre l'interès –va respondre Quirke.

A Billy li vingué una idea.

–Déu meu –va dir amb veu baixa, desviant la mirada–. Suposo que també trauran articles sobre la Deirdre.

–Jo podria parlar amb l'instructor –va dir Quirke, fent que sonés dubtós.

Però no era els articles dels diaris allò que Billy tenia al cap. Va tornar a inclinar-se endavant, de sobte concentrat, i estengué una mà amb tanta empena com si volgués engrapar Quirke pel canell o per la solapa.

–No *vui* que l'obrin –va dir amb veu baixa i ronca.

–Que l'obrin?

–Una autòpsia, un *post mortem*, com en digueu... No *vui* que ho facin.

Quirke va esperar un moment i aleshores respongué:

–És una formalitat, Billy. La llei ho exigeix.

Billy feia que no amb els ulls tancats i la boca fixada en una ganyota dolguda.

–No *vui* que ho facin. No *vui* que la trinxin com alguna mena de..., com una mena de carcanada.

Va tapar-se els ulls amb una mà. La cigarreta, oblidada, cremava entre els dits de l'altra mà.

–No suportó de pensar-hi. Veure-la aquest matí ja ha estat prou dolent –va treure's la mà de la cara i contemplà el que tenia al davant en el que semblava l'estupor de la incredulitat–, però la idea que sigui en una taula, sota els *iums*, amb el ganivet... Si l'haguessis coneguda, tal com era, com..., com era de viva.

Va tornar a mirar al seu voltant com si busqués alguna cosa en què concentrar-se, una palleta de realitat quotidiana a la qual pogués aferrar-se.

–No puc suportar-ho, Quirke –va dir rauc, la veu poc més que un xiuxiueig–. Juro per Déu que no puc suportar-ho.

Quirke féu uns glopets del te, ara tebi, el taní acre contra la llengua escaldada. No sabia què havia de dir. Rares vegades estava en contacte directe amb els parents dels morts, però a voltes el buscaven, com havia fet Billy, per demanar un favor. Alguns només volien que els reservés un record, un anell de casament o un floc de cabells; en una ocasió hi hagué una vídua republicana que li havia demanat que tragués un fragment d'una bala de la guerra civil que el seu marit havia dut al costat del cor durant trenta anys. D'altres tenien peticions més greus i molt més tèrboles: que les lesions del cos d'un infant mort tinguessin una explicació plausible, que s'expliqués la sobtada partida d'un parent d'edat i malalt, o tan sols que s'encobrís un suïcidi. Però ningú no havia demanat el que demanava Billy.

–D’acord, Billy –va respondre–. Ja miraré què hi puc fer.

Ara la mà de Billy tocà la d’ell, el toc més lleuger, amb unes puntes dels dits per les quals semblava que passés un corrent fort i efervescent.

–No em *faiaràs*, Quirke –va dir, una sentència més que no pas una petició, amb la veu que li tremolava–. Pels *veis* temps. Per... –va emetre un so baix que era mig sanglot i mig rialla–, per la Deirdre.

Quirke va posar-se dret. Pescà una moneda de mitja corona de la butxaca i la deixà a la taula, al costat del seu platet. Billy tornava a mirar al voltant, abstret, com faria un home mentre es regira les butxaques cercant alguna cosa que no sap on ha posat. Havia tret un encenedor Zippo i n’obria i en tancava la tapadora, absent. A la clapa calba i per entre els blens de cabells escassos i pàl·lids es veien gotetes de suor que brillaven.

–Aquest no és el seu nom, per cert –va dir. Quirke no ho entengué–. *Vui* dir que sí que és el seu nom, però es feia dir d’una altra manera. Laura..., Laura Swan. Era una mena de nom professional. Regentava un saló de *beieses*, el Silver Swan. És d’aquí d’on va treure el nom: Laura Swan.

Quirke va esperar-se, però Billy no tenia res més a dir, i va girar cua i s’allunyà.

A la tarda, seguint les instruccions de Quirke, dugueren el cos de l’hospital de Sant Vicenç al cèntric hospital de la Sagrada Família, on Quirke esperava per a rebre’l. Una sèrie recent de retalls econòmics imposada a l’hospital de la Sagrada Família, acaloradament protestada però debades, havia deixat Quirke amb un sol ajudant on abans n’hi havia dos. Ell havia tingut la tasca de triar entre el jove Wilkins, el cavall protestant, i Sinclair, el jueu. S’havia decidit per Sinclair, sense cap motiu clar, perquè els dos joves estaven igualats en traça o, en algunes àrees, en manca de

traça. Però li agradava Sinclair, li agradava la seva independència i l'humor astut i la dèbil brusquedat de les maneres; quan en una ocasió Quirke va preguntar-li d'on venia la seva família, Sinclair va mirar-lo als ulls i digué, sense expressió: «Cork». No va oferir ni una paraula d'agraïment a Quirke per triar-lo, i Quirke també admirava això.

Es preguntava fins a quin punt havia de fer confidències a Sinclair en el tema de Deirdre Hunt i la súplica del marit perquè es deixés el cadàver intacte. Sinclair, però, no era un home que causés problemes. Quan Quirke va dir que faria l'autòpsia tot sol –amb un examen visual n'hi hauria prou– i que valia més que Sinclair se n'anés a la cafeteria a fer una tassa de te i una cigarreta, el jove vacil·là només un moment, i es tragué la bata verda i les botes de goma i sortí del dipòsit de cadàvers amb les mans a les butxaques, xiulant suaument. Quirke es tombà i alçà el llençol de plàstic.

Deirdre Hunt, o Laura Swan, o el nom pel qual es fes dir, devia haver estat, va jutjar, una dona atractiva, potser fins i tot bonica. Era –havia estat– bastant més jove que Billy Hunt. El cos, que no havia passat prou temps a l'aigua perquè s'hagués produït cap deteriorament greu, era baix i ben format; un cos fort, amb músculs forts, però delicat en les corbes i els plans tallats dels flancs i els tous de les cames. La cara no tenia els ossos tan fins com podria haver estat –el seu nom de soltera, es fixà Quirke, havia estat Ward, la qual cosa suggeria sang rodamón–, però tenia el front net i alt, i l'embolcall de cabells de color coure que queien des del front devia haver estat magnífic quan era viva. Quirke tenia al cap una imatge d'ella estenallada sobre les roques molles, una gran mata d'aquells cabells caragolats al coll com una densa fronda d'algues brillants. Què, va preguntar-se, havia dut aquesta dona jove i atractiva a llançar-se una nit d'estiu des del port de Sandycove a les negres aigües de la badia de Dublín, sense cap testimoni del fet a banda de les estrelles que feien pampallugues i l'emalum malcarat de la torre Martello damunt d'ella? La roba, segons va dir Billy Hunt,

havia estat apilada endreçadament al moll, al costat de la paret; aquell era l'únic rastre que havia deixat del lloc on anava..., allò, i el seu automòbil, que Quirke estava segur que era una altra cosa de la qual hauria estat orgullosa, i que tanmateix havia abandonat, ben estacionat sota un lilà a l'avinguda Sandycove. El cotxe i els cabells: fonts bessones de vanitat. Però què era el que havia abatut aquella vanitat?

Aleshores es fixà en la minúscula marca de punxada a l'interior blanc com el guix del braç esquerre.

A escola li deien Pastanaga, evidentment. Tant li feia; sabia que tan sols estaven gelosos, tots, excepte els que eren massa idiotes per a ser gelosos, i per això no valia la pena preocupar-se'n. No tenia els cabells vermells de debò, no era el vermell rovellat com algunes altres noies de l'escola —especialment les que tenien els pares de pagès i no eren dublinesos genuïns com els d'ella—, sinó d'un vermellós daurat i brillant, com un milió de fibres de metall tou i dúctil, que atrapaven la llum de tots els angles i lluíen fins en la penombra. No se li acudia d'on li devien venir, de cap manera no era directament ni del pare ni de la mare, i no en va fer cas quan sentí la tieta Irene un dia que deia alguna cosa de «cabells de rodamón» i deixava anar una d'aquelles desagradables riallades seves. Des del principi, la mare no permetia que li tallessin els cabells, tot i que sempre deia que retirava a la família de la banda del pare, els Ward, de cabells clars i ulls blaus, i la mama no tenia temps per a «aquella colla», com ella sempre els anomenava, quan el papa no hi era i no podia sentir-ho. Per divertir-se, els germans li estiraven els cabells, n'engrapaven cordes llargues i gruixudes i se les caragolaven al puny i hi clavaven estrebades per a fer-la xisclar. Això era preferible, però, a la manera com el seu pare els hi allisava amb la mà, passant els dits per entremig i acarionant-li els ossos de l'esquena. Ella vestia de verd maragda perquè era el seu preferit, sabent fins i tot de petita que aquest era el to que més afavoria i destacava el seu color. Cabells vermell brillants com aquells i ulls blaus, o una mena de violeta blavós, més aviat, això era poc freqüent, i tant, fins i tot entre els Ward. Tothom li admirava la pell, també: era translúcida, com aquella pedra, alabastre li semblava

que es deia, i es tenia la sensació que s'hi podia mirar a través, en les profunditats lletoses.

Tot i que era del tot conscient de com era de preciosa, mai no havia estat altiva. Sabia, és clar, que era massa bona per als Pisos, i tan sols esperava el moment fins que pogués sortir-ne i començar la vida de debò. Els Pisos... Devien haver estat nous, en algun punt, però ella no podia imaginar-ho. Quin bromista de la corporació metropolitana havia tingut la pensada d'anomenar-los Mansions? Les parets i els terres eren prims com el cartró –se sentia la gent de dalt i fins i tot els del costat quan anaven al vàter– i sempre hi havia cotxets de criatures i bicicletes espatllades als vestíbuls nus, on les criatures corrien com bestioles salvatges i els gats de carrer voltaven i les parelles es grapejaven pels racons. No hi havia controls de cap mena –qui es podria haver imposat, encara que n'hi hagués hagut?– i els inquilins feien tot el que volien. Els Goggin, del quart pis, tenien un cavall a la sala d'estar, una bèstia grossa blanca i negra; de nit i a primera hora del matí se sentien les ferradures a les escales de ciment quan Tommy Goggin i les seves germanes amb el nas ple de burilles duïen la bèstia a baix perquè fes les seves coses i el muntaven per la mica de terreny erm darrere la fàbrica de galetes. El pitjor de tot, però, encara pitjor que el fred a les habitacions baixes i la calefacció que sempre s'estava espatllant i la quisca pertot, era l'olor que s'arrapava a les escales i als passadissos, estiu i hivern, la ferum marronosa, cansada, sense solució, de matalassos pixats i te bullit i vàters embossats: l'olor, l'olor mateixa, del que era ser pobre, a la qual cosa ella mai no va acostumar-se, mai.

Jugava amb les altres criatures de la seva edat a la plaça sorrenca davant dels Pisos, on hi havia gronxadors trencats i un balancí amb coses porques escrites pertot i una tanca de malla que se suposava que havia d'evitar que la pilota els marxés i anés al carrer. Els nois la pessigaven i li clavaven estrebades, i els més grans intentaven palpar-la sota la faldilla, mentre que les noies la criticaven a la seva

esquena i feien pinya contra ella. Tant li era tot això. El seu pare va tornar a casa mig engatat amb una bicicleta vermella per a regalar-la-hi –probablement robada, va dir el seu germà Mikey amb una rialla– i ella va fer voltes per la plaça tot el dia durant una setmana llarga, fins i tot quan plovia, fins que per Any Nou algú la hi va robar i mai no va tornar a veure-la. Enrabiada perquè havia perdut la bicicleta, va barallar-se amb Tommy Goggin i li va trencar una de les dents del davant. «Ai, és una fera, aquesta», va dir la tieta Irene, amb els braços encreuats damunt els pits caiguts i fent que sí sorrudament. Hi havia moments, però, els vespres d'estiu, en què ella s'estava dreta davant la finestra oberta del que s'anomenava el saló –de fet era l'única habitació del pis, a banda de dos dormitoris petits i resclosits, un dels quals ella havia de compartir amb els pares–, assaborint la deliciosa olor tèbia de la fàbrica de galetes i escoltant una merla que cantava fins a rebentar en un fil que era negre com l'ocell mateix i que semblava dibuixada amb tinta amb un plomí fi contra la lluïssor vermella que moria lentament al cel darrere el camp de futbol gaèlic, i aleshores alguna cosa s'inflava dintre d'ella, una cosa secreta i misteriosa que semblava contenir tota la promesa, rica i vaga, del futur.

Quan tenia setze anys, va anar a treballar en una farmàcia. Li agradava ser allà entre les medecines polidament empaquetades i les ampolles d'essència i els sabons de fantasia. El farmacèutic, el senyor Plunkett, era un home casat, però tot i això intentava persuadir-la perquè anés amb ell. Ella s'hi negava, evidentment, però de vegades, perquè la deixés tranquil·la una estona i perquè pensava que potser la despatxaria si ella no cooperava, el seguia a contracor fins a la rebotiga on es guardaven les medecines, i ell tancava la porta amb pany i ella li deixava ficar les mans per sota de la roba. Era vell, quaranta anys o potser fins i tot més, i l'alè li feia pudor de cigarretes i dents corcades, però ell no era el pitjor, reflexionava ella tot contemplant abstreta per damunt l'espatlla d'ell els prestatges apilats, mentre ell li passava la mà i grapejava el

ventre sota la goma de la faldilla i li comprimia els polzes contra els mugrons, que s'entossudien a no reaccionar. Després enxampava la senyora Plunkett, que portava els llibres, observant-la de cua d'ull, suspicax. Si al vell Plunkett se li acudís mai d'intentar treure-se-la de sobre, ella no perdria ni un moment a fer-li saber que tenia una cosa o dues que podia explicar a la seva senyora, i això el posaria al seu lloc.

Aleshores, un dia, Billy Hunt va venir amb la maleta de motres, i tot i que no era el seu tipus –el color era semblant al d'ella, i ella sabia del cert que una dona mai no hauria d'anar amb un home amb el mateix tipus de pell que ella–, li somrigué i va fer-li saber que prestava atenció mentre ell feia el número del venedor per al senyor Plunkett. Després, quan ell va anar-hi a parlar, ella va escoltar-lo amb expressió concentrada, i va fingir que reia dels seus toixos acudits d'escolar, i fins i tot va aconseguir d'enrojolar-se amb els arriscats. La següent vegada que va tornar, ell va convidar-la al cinema, i ella va dir que sí amb veu prou alta perquè el senyor Plunkett ho sentís i fes mala cara.

Billy era molt més gran que ella, gairebé setze anys més, de fet –hi havia alguna cosa en ella, es preguntava compungida, que era especialment atractiva per als homes més grans?– i no era atractiu ni llest, però tenia un encís matusser que a ella li agradava, a desgrat de si mateixa i que amb el temps va permetre-li de convèncer-se que n'estava enamorada. Només feia uns quants mesos que sortien quan una nit, mentre l'acompanyava a casa –ara tenia una petita habitació per a ella, damunt una carnisseria al carrer Kevin–, va posar-se a quequejar i tot d'una va engrapar-li una mà i va entaforar-hi una capseta quadrada. Ella va quedar-se tan sorpresa, que no s'adonà de què era la capsa fins que va obrir-la.

Aquella va ser la primera vegada que el deixà pujar a l'habitació. Segueren al llit l'un al costat de l'altre i ell la besà per tota la cara –continuava quequejant i rient, incapaç de creure que ella hagués dit que sí– i parlava de tots els plans que tenia per al

futur, i ella gairebé el creia, amb la mà estesa al davant, els dits arquejats enrere i contemplant la prima franja d'or amb el diamant minúscul i llampant. Ell era de Waterford, on la seva família tenia un pub que el seu papa probablement li deixaria, però deia que no hi volia tornar, tot i que ella s'adonava que quan parlava de la ciutat de Waterford ell en deia «a casa». Va parlar-li de Ginebra, on el convocaven dos cops a l'any per a una reunió a les Oficines Centrals, com en deia ell, de tots els caps mundials, centenars. Estava tan orgullós que el portessin fins allà, a ell, que tan sols era un venedor! Va descriure el llac, i les muntanyes, i la ciutat —«tan neta que no t'ho creuries!»— i va dir que la hi duria, un dia. Pobre Billy, amb les seves grans idees, els seus grans projectes.

I així van passar els anys, i així semblava que continuarien per sempre, fins al dia que el Doctor va entrar a la farmàcia. Tot i que es deia Kreutz, que sonava alemany, ella va pensar que devia ser indi —o sigui, un indi de l'Índia—. Era alt i prim, tan prim que costava de saber si devia tenir lloc dintre del cos per als òrgans vitals, i tenia una cara meravellosament llarga i estreta, la cara, va pensar ella immediatament, d'un sant en un d'aquells llibres que tenien a l'escola sobre les missions estrangeres. Duia un vestit molt bonic d'un material blau fosc, seda podria ser, però tenia un pes que feia que li caigués amb molta elegància de les espatlles, inclinades i ossoses, i dels malucs pràcticament inexistents. Ella mai no havia estat a prop d'un home de color, i va haver d'obligar-se a deixar de mirar-lo fixament, sobretot les mans, tan esveltes i fosques, amb una línia més fosca, vellutada, a les vores, on començava la pell pàl·lida, i d'un rosat polsós als palmells. Tenia una olor que també era fosca, va pensar, especiada i fosca: va percebre-la distintament quan ell va entrar; estava segura que no era colònia ni loció d'afaitar, sinó un perfum produït per la pell mateixa. Va trobar-se que volia tocar aquella pell, passar-hi les puntes dels dits, tan sols per a sentir-ne la textura. I els cabells, molt llisos i sedosos i negres, negres amb una lluïssor porpra, i pentinats enrere des del front en ones suaus, ella volia tocar allò, també.

Havia vingut a preguntar per alguna herba medicinal de què el senyor Plunkett mai no havia sentit parlar. Tenia la veu suau i lleugera, i tanmateix profunda, també, i podria haver estat cantant més que no pas parlant.

–Ah, això és ben estrany! –va exclamar quan el senyor Plunkett va dir-li que no tenia aquella cosa en concret que ell volia–, ben ben estrany!

I tanmateix no se'l veia gens decebut. Va dir que havia anat a una sèrie de farmàcies però ningú no podia ajudar-lo. El senyor Plunkett feia que sí amb el cap, comprensiu, però era evident que no se li acudia res més per dir, i tanmateix l'home continuava dret allà, arrufant el front no pas molest sinó tan sols en el que semblava un astorament educat, com si esperés alguna cosa més que estava segur que venia. Fins i tot quan el farmacèutic va tombar-se ostensiblement d'esquena, l'home va continuar sense fer cap moviment per marxar. Això era una cosa que ella arribaria a conèixer bé, aquesta manera curiosa que tenia d'atardar-se en llocs o amb gent quan semblava que no podia succeir res més; la seva actitud sempre era relaxada i calmosa i alhora silenciosament expectant, com si pensés que per força havia d'haver-hi alguna cosa més i ell s'esperava per si finalment s'esdevenia. Mai no va sentir-lo riure, en tot el temps que el va conèixer, ni somreia, no pas el que se'n diria un somriure, però tanmateix feia la impressió d'estar calladament, benignament divertit per alguna cosa..., o per tot, més aviat.

La primera vegada, ell no va mirar-la ni un sol cop, no pas de manera directa, però va notar com es fixava en ella: aquesta va ser la sensació que ella tingué, que d'alguna manera l'absorbia. La majoria dels homes que entraven a la farmàcia eren massa tímids per mirar-la, i es quedaven drets i sense donar-li del tot la cara, nerviosos i somrient com ximpls amb la punta de la llengua que els sortia entre les dents. Però el doctor Kreutz no era tímid, ui, no: ella mai no havia conegut una persona amb tanta confiança

en si mateixa, tanta seguretat. Satisfet, aquesta era la paraula que se li acudia per a descriure'l, ben satisfet..., o ben ben satisfet, ja que aquest era un altre dels seus hàbits, la manera que tenia de repetir les paraules dues vegades, tan ràpidament que en feia una sola paraula, mésmés, benben, amb aquella veu, suau, divertida, de cantarella.

Es va treure un bloc enquadernat en cuir de la butxaca interior de l'americana i n'estripà una pàgina i va insistir a escriure-hi la seva adreça per al senyor Plunkett, en cas que arribés el producte que volia —era tan sols àloe vera, tot i que a ella va semblar-li que deia *alò*, com un francès de dibuixos animats— i aleshores marxà per fi, acotant el cap morè i estret en passar per la porta, com un pelegrí, va pensar ella, o un d'aquells homes sants, que s'acoten devotament a la llinda d'un temple. Tenia unes maneres tan boniques... Quan hagué marxat, el senyor Plunkett va remugar alguna cosa per sota del nas sobre els morens, i va deixar caure a la paperera el bocí de paper amb l'adreça. Ella va esperar-se una estona, i aleshores, quan el farmacèutic no mirava, va collir el paper i se'l va desar.

El doctor Kreutz tenia el seu consultori —en deia així— en una casa vella a la carretera d'Adelaide, al pis del soterrani que hi havia allà. Quan ella va veure'l per primera vegada, quedà decebuda. No estava segura de què havia esperat, però no era aquest lloc diminut i llardós amb una sola finestra, la meitat superior de la qual donava a una estreta franja d'herba humida i un tros de barana negra de ferro. El dia després que ell entrés a la farmàcia, un dimecres, que era dia de tancar d'hora i per tant ella tenia la tarda lliure, va dir a Billy que se n'anava a veure la seva mare, i va agafar l'autobús fins al pont del carrer Leeson i baixà a peu per la carretera d'Adelaide, per la vorera contrària, sota els arbres davant de l'hospital Ocular i Auditiu. Va passar de llarg de la casa una vegada i s'obligà a pujar fins dalt de tot del carrer Harcourt abans de girar cua i tornar, aquesta vegada per la banda de la dreta. Va

fer una ullada a la casa quan hi passava, i llegí la placa de llautó muntada en un plafó de fusta als barrots.

DOCTOR HAKEEM KREUTZ

Guaridor espiritual

No es veia res a la finestra del doctor Kreutz, els vidres de la qual li retornaren breument un reflex indistint i aquós del seu cap i les espatlles. Va dir-se que era una enze, esmunyint-se pels carrers d'aquesta manera una tarda d'octubre, malgastant el seu mig dia. I si ell sortia de la casa i la veia allà, i potser la recordava? I just quan ho estava pensant, allà era ell tot d'una, caminant cap a ella des de la direcció del carrer Leeson. Avui anava vestit amb una mena de túnica llarga com una camisa, d'un marró daurat, amb coll alt i rodó, i pantalons amples de seda i sandàlies que eren només soles retallades de cuir agafades amb un parell de cordons llargs lligats als turmells; els peus, veia ella, eren una altra versió de les mans, llargs i estrets i d'un marró daurat com el material de la túnica. Duia una bossa de cordill amb tres pomes vermelles i una barra de pa de motlle..., era estrany, va pensar ella, que fins i tot agitada com estava es fixés en aquells detalls. Va pensar a fer la volta i allunyar-se ràpidament, fingint que havia recordat alguna cosa, però en comptes d'això continuà avançant, tot i que els genolls li tremolaven tant que gairebé no podia caminar en línia recta. «Vols controlar-te, per l'amor de Déu?», va dir-se, però no serví de res, sentia com la sang li pujava a la cara, aquella cara blanc alabastre d'ella que mostrava fins i tot la més lleu de les incomoditats amb una exhibició de rosa. Ell l'havia vist, l'havia reconegut. Va preguntar-se, amb inconseqüència esbojarrada, quants anys devia tenir ell..., tants com el senyor Plunkett, va suposar, però amb quina diferència portava l'edat. Les passes la feien avançar. Quina manera tan deliciosa i solta tenia ell de caminar, inclinant-se una mica a un costat i després a l'altre amb cada passa llarga, cada gambada,

les espatlles que s'enfonsaven al ritme de les passes i el cap que lliscava enrere i endavant dolçament sobre l'alta tija del coll, com el cap d'algun ocell aquàtic exòtic i meravellós.

Estava tan atabalada en aquell moment, que després no recordava amb exactitud com ell l'havia aturada per parlar. Hi havia un vent cru, recordava, que s'abatia en ratxes des del cel i feia que les fulles caigudes dels plàtans fugissin precipitadament per les voreres com grans mans arrugades. Semblava que el fred no el molestava, fins i tot amb el prim caftà i els peus pràcticament nus. Un individu vell i de cara porpra que passava amb un automòbil va afuixar la marxa i els mirà amb ulls esbatanats, la dona jove i pàl·lida i l'home fosc, drets allà junts, ella amb un somriure de llunàtica i ell calmat com si es coneguessin de sempre.

Sí, quaranta, va pensar ella, devia tenir-ne quaranta, pel cap baix, més vell que Billy, fins i tot. Però quina importància tenia l'edat?

Ell li estava preguntant el nom.

—Deirdre —va respondre, la veu amb prou feines més que un alè.

I ell ho repetí, practicant-ho, com si fossin les dues primeres síl·labes d'una cançó, d'un himne, fins i tot. Deirdre.